

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΑΠΑΝΤ. ΣΤΟΝ κ. ΠΑΡΑΞΕΝΟΠΟΥΛΟΝ

Κύριε «Νουμά»

«Αδίκη! Αδίκη! φωνάζω και εγώ, διότι δεν ζήσε τον κόπον να σπουδάσει ένας δραστήγιος ή ελαστικός περί 15. Θεάτρου και να κατανοήσει καλύτερα και δια πράγματα, τα οποία δεν είτε. 'Αλλ' οι άπλη έρασιτέχναι θεωρούμενοι, ως φαίνεται, καλλιεργούνται και το κομμάτι των έξ επιτηδεύματος. Δι' αυτό ή κορυφώσεται εν τή επιτολή μου, προκειμένου περί των τετονικών χυδαϊσμάτων. Αποστακτός πρότασις «ό πολλών δεινών και άροσίων καλόν εβανηνγκισμίδων υποστηναι Βερναρδόπουλον», έκαμε δικαίως τον κ. Δ. Παρξενόπουλον να πάρη ως σύμμαχόν τήν άρρώσταν τήν έργον του Χάριππου κλπ. κλπ.

Όσον διά τήν μετάφρασιν του κ. Κ. Χατζοπούλου ούτε κατανόησα, ούτε τήν άνέφερα κών, έχάνον όμως υπερελακτικά να μάθω ότι ο κ. Κ. Χατζοπούλος είναι «έναν άπο τούς καλλιτέρους μας ποιητάς και τούς εύσυνειδητωτέρους μας λογίους». 'Αλλά διατί να είσθε τόσο ανύστηροι με τούς έρασιτέχναις; Φαίνεται ότι τούς ζήλεύετε άφ' ότου μάλιστα απέκτησαν και πρωθυπουργόν έρασιτέχνην.

Εν τούτοις—δεν θά γάται άν τό μάθη και ο κ. Δ. Παρξενόπουλος—τήν συνεργασίαν του κ. Κ. Χατζοπούλου εις τό Β. Θεάτρον επιμόνως και αυτοδύως ειχόν συστήσει εις τον φίλτατον διευθυντήν χωρίς βεβαίως δι' αυτό να υπάρξη ή αξίωσις—και μάς επιτιθή. Ο κ. Παρξενόπουλος—καμμιός όρειλός; διά τήν εμφάνισιν τής καλλιτέρας μεταφράσεως του μουσικωτέρου των μεταφραστών.

Υποσχεσθήσεται με τό πραγματικόν όνομα, τό όποιον έφερε ή περί Θεάτρου επιστολή μου και τό όποιον έπίσης άν δεν έκουρεύετο θά έσωζε και τήν σοβαρότητα των γραφομένων και πᾶσαν έρασιτεχνικήν παρεξήγησιν.

Κ. Κατσίουλαυτiche

ΜΙΑΝ ΒΟΜΒΑΝ ΕΘΝΙΚΗΝ!

Κύριε Διευθυντά του «Νουμά»

Δέν ζητώ μεγάλα πράγματα. Έναν 'Αθηναίον πατριώτη ζητώ που νάχη Βουλγάρου παληκαριά και να πατάξη μια μπόμπα στό Πανόραμα που ύψώνεται ώς άκατανόμαστον και δυσώδες πρᾶγμα,

προσπαθεί να τήν σηκώση. 'Η Θεοδότη που ε'χεν έλλοή στην έσοδα κι' έλκινγε σιωπηλή, τρέχει κι' αυτή και τήν υποδυστά.

Η ΤΡΕΛΛΗ (κρατεί ακόμη ίκετευτικά τά χέρια πρὸς τον Βιργίνιο, στον όποιον ή έσωτερικός σπαραγμός του έμποδίζει κάθε κίνησι, του άρραίει κάθε σκέψη). «Α, πειτέ της, πειτέ της τούτο, πειτέ της να μη με κατακασθή! Φέρετε κ' έμένα στο ίδιο βυλοκρέβατο, θάψατε κ' έμένα που δεν είμαι πια ζωντανή! Α, σείς δεν θά είμπορέσετε καθ' έλοκληρήν να τή θάψετε, άν δεν θάψετε κι' έμένα μαζί του. γιατί όλο τό κίμα του είν' επάνω μου, είν' επάνω μου όλην ό,τι ζήτανε ή ζωή του...

(Έλευθερώνεται όρμητικά από τά χέρια που τήν συνέρχουν, που ζητούν να τήν σηκώσουν).

Όχι, όχι... Αφήστε με! Μη με έγγίζετε! Θέλουν αυτός να μου φέρουν νερό... Όχι, όχι! δεν θελω, δεν θελω! Αφήστε με! Έτσι! θελω να μείνω έτσι, θελω ή μητέρα του να με ιδή έτσι...

Μία ξαφνική λιγοδρα τήν κυριεύει, σαν νάμελλε να λυθούμη. Γέρνει επάνω στο ένα πλευρό, έγγίζει τό πτώμα με τον κρόταφο).

... Έτσι... ένταφιασμένη...

(Ο Γιατρός που ε'χεν έμπή από τήν άριστερά θύρα, γυρίζει στις δύο γυναίκες: να χωρισθούν από τήν βαρυνόμενη. Ο ίδιος οδηγεί με μια γλυκή κίνησι τον Βιργίνιο πρὸς τό κλίσμα όπου πριν ζήταν καθισμένος, διπλα

πρὸ του Σταδίου και άσχημίζει οίκτρώτατα στο τε θαυμάσιον έκείνο μέρος.

Έγάρθηκε ένας καλίσθητος 'Αθηναίος κ' έχάρθηκε ένα εύεργετικόν φυσίγγιον δυναμίτιδος;

Αν δεν είμουνα τόσο δειλός, να είσθε βεβαίωτατος ότι άντι να γράψω τήν επιστολήν αυτήν, θά τήν έφριχνα με τά χέρια μου τήν μπόμπα.

Ίδικός σας
Δαγος

ΔΙΑΒΑΖΩ! ΔΙΑΒΑΖΩ!...

Καλέ μου «Νουμά»

Διαβάζω, διαβάζω τις έφημερίδες. Απελπισία με πιάνει. Ό,τι λέει ή μια, τό άναίρει ή άλλη. Και δεν είξορώ ή άλληθρα που βρίσκεται. Στην είδησιν, ή στην άναίρεσιν;

Διαβάζω για τό μονοπώλιον τής στρυφίδας. Τι να πιστέψω; Η μια λέει θάχουμε κέρδη περιστά. Η άλλη, φωνάζει, πως θά βουλιάξουμε. Και ποιά τώρα ή Πυθία; Η... Σανίδα, βεβαίως!

Διαβάζω για τήν πολιτικήν κατάστασι. Αύτη πια φασκέλωσ' την... όσο να συνέλθη πάλιν, διότι πάσχει από νεκροφάνειαν, όπότεν ή Σανίδα κυβερνά. Τά χειλιδόνια θά κτίσουν τήν φωλιά τους στην στέγη του Κοινοβουλίου, οι δε ποντικοί θά παίζουν μπιλιάρδα στην σφίττα όσο νάρθουν οι μεγάλοι ποντικοί, οι Βουλευται, καλέ, να παίζουν... τό ξύλο.

Διαβάζω από τις έπαρχίες: γίδα, κόττα, γουρούνι, σκυλάκι δεν άρτήνουν οι χωροφύλακες στους χωρικούς; και αυτό κλείται πια περιφρούρησις των δικαίων του Συνταγματικού πολίτου.

Διαβάζω... 'Αλλά τί να σου πω; Είνε άπελπισία, τό Ρωμαϊκό δεν θά προκόψη ποτέ παρά όταν βγάλουν κέρατα τά γαιδούρια.

Ίδικός του
Ο Κολοκυθόπουλος

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Πάτρι ν. Στο τελευταίον τεύχος των «Παναθηναίων» περιέχεται ή ύπόθεσις ενός πατριωτικού δράματος τό όποιον έπαιξε πρὸ τεσσάρων ετών... ο Φασουλής εις ένα Λαϊκόν θέατρο τής Κολοκυθούς: «Ο Μίγας 'Αλέξανδρος έζήτησε εις γάμον τήν κόρην του Σουλτάνου Χαμίτ. Ο Σουλτάνος παρεκάλεσε τον Έλληνα στρατηλάτην να μη επιμένη διότι ή κόρη του όχαπᾶ έλλον. Αλλ' ο Μίγας 'Αλέξανδρος ήτο ήμετάπειστος και έδήλωσεν εις τον Σουλτάνον ότι θά στείλᾳ στρατὸν έναντίον του διὰ να τήν πάρη διὰ τής βίας. Ο Σουλτάνος διατάσσεται τον Έτέμ

στή Βατρίκην. Η Βατρίκη πηγαίνει πρὸς αυτόν σιγά. Ο Γιατρός σκύβει πρὸς τήν 'Ισαβέλλα που φαίνεται σαν να κοιμώμενη τήν έγγίζει. Φαίνεται έκείνη σαν να ξυπνάη και να λησμονή. Τό στόμα της συμμαζώνεται, σαν να τής έπονόυσαν ή σιαγόνες. Τά χέρια της χαιδεύουν τούς κροτάφους, τά μάγουλα, τά χείλη, μ' ένα πλάνον ύφος).

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ (σκυμμένος πρὸς αυτήν). Είσατε κοντά για να κοιμηθήτε; Γιατί έδώ; Μία λευκή πεταλούδα έπέρασε; πηγαίνει πρὸς τό δάσος... Δέν είπατε έδώ και λίγο πως ήθελατε να ξεπλωθήτε κάτω από τά δένδρα, πως ήθέλατε σαν τό χορτάρι να είσχετε δειλή μπρὸς στά πόδια τους; Θέλετε να σας έδηγήσω έκεί κάτω; Τι γαλήμιον ύπνο που θά κοιμηθήτε, μετά σ' αυτό τό φέρεμα, έκεί κάτω, κάτω από τά πρωτόπλαστα φυλλάρια! Με τά δένδρα, με τά φυλλώματα, με τό χορτάρι, σείς θά είσθε ένα ίδιο πρᾶγμα... (Θέλετε να σας φέρω έκεί κάτω;

Η ΤΡΕΛΛΗ (κυττάζει γύρω της με βουρκωμένα κι' έκθαμβά μάτια. Να ναι... έκεί κάτω, έκεί κάτω... να κοιμηθώ... με τά πρωτόπλαστα φυλλάρια...)

(Η Θεοδότη φεύγει από τήν θύρα της, σκυμμένη κάτω από τή λύπη της, χωρίς να κίνη κρότο. Η Βατρίκη που είχε μείνη όρθή κοντά στο κλίσμα, πείθει τον Βιργίνιο να σηκωθή. Και οι δύο άπομακρύνονται από τήν άλλη θύρα. Ο Βιργίνιος από τήν έσοδα γυρίζει πίσω για να ιδή τήν 'Ισαβέλλα που ακόμη μένει γονατισμένη ύστερα χάνεται. Η σιγή τώρα είναι υπερέταη και δεν τήν

ακούει να βυθίση κατά του έπιδερμέως με 100 μιλιομένα νάιφ. 'Αλλ' ο Μίγας 'Αλέξανδρος κλεί άμέσως τον Σουλτάνον, ο όποιος, μολοντί τότε ήτο ύποψήφιος βουλευτής 'Αττικής, σπεύδει πρὸς τό πλευρόν του και ο Σουλτάνος ήττάται, γίνεται δε και ο γάμος. Αύτη είναι ή ύπόθεσις του Φασουλίου δράματος. Στο ίδιο δι' ιστορικό μοτίβο γράφονται όλα τά πατριωτικά δράματα. ούτε ούτε τής τής «Μακεδονίας» εξακουμένης.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«—Ευαντύνεται από τή νεώτερη φιλοσοφία μας». Ο κ. Χρ. Βαλεντης ξανακάνει εις βίβλος των «Τραγουδιών του Σπινώου» του κ. Σπινώου και τής «Γαλήνης» του κ. Δροσίνης. Από τό ξανακάνει δεν λείπει ούτε κάποια χάρη, ούτε κάποια άλληθρα, θά είτανε όμως καλλίτερο. Αν ο ξανακάνει έφριξε τήν μεταφραστικήν κατὰ μέρος κι' έπαράσισε να βάλᾳ και μουσικές στίχους από τούς Ίδικούς του στη βιβλιοθήκη του. Ελπίζουμε να τήν τήν εύχρηστικήν να μη γδᾶ τήν σπατάλη στο μέλλον, ήτοι ο κ. Βαλεντης—Βαυγλόντης δυναμίσαις άποπτε—έχει γράψει τούς πια ξανακάνει στίχους του κάπου.

—Περιεχόμενα του δίου τεύχους των «Παναθηναίων»: Κ. Μεγαλήδου τό νέα ποιήματα του Σολωμού. Η Γαλυσά μας, άπαντήσαι εις τήν έρευναν των «Παναθηναίων». Άγγελου Σικελιανού Ποιήματα. Ζ. Πικαντωνίου Φιλαυή. Η Ρ. Ο τελευταίος έρευνητικός πλοός τής Χαλιδούς. Έρμ. Αυκούδης Τό Έθν. Άρχείο και τό Κρότος. Α. Παπαδικάνης Η Φόνισσα. Γ. Φιλ. Δικάνη 'Ιωάννης Μπαβός. Ανατολίτισσας έπιστολές έκ Κωνσταντινής. Χρ. Ήμερινού Λόγια και Άντίλογοι. Γράμματα, Τέχνη. Επιστήμη κλπ.

—«Μυθιστορήματα και Διηγήματα»: Από τό πρώτον τεύχος του νέου δεκαπενθήμερου περιοδικού τό όποιον εκδίδει ο κ. Μεγαλήδης, ως παράρτημα των «Παναθηναίων», έμείνουμε πολύ εύχαριστημένοι. Και κομψοτυπωμένο είναι κ' έκλεκτήν ύλην περιέχει. Πλὴν του Ουμπίου μυθιστορήματος του Μαξίμ Γόρκυ «Βάρεγγα Όλύσσοβα», περιέχει κ' ένα διηγηματικό Όμνην «Τ' έλογα του Γάλην 'Ελγας» του όποιου ή μετάφρασις τή ζωντανή γλώσσα, φιλοτεχνήμένη από τον κ. Ποριώτη, του δίνει τήν εύμορφία και τήν ήξη του καλλιτεχνήματος. Αν έγινόντανε μέσα στις σελίδες του νέου Περιοδικού διαφωνήσις μεταφραστική, τό γίωας θά τό έλάμβανε ο κ. Ποριώτης, του όποιου και ο «Νουμάς» άρχίζει να δημοσιεύη από τό φύλλον τής Κυριακής μίαν έξόχως έπιτυχή μετάφρασιν διηγήματος του Άγγλου Wells «Η θλιβερά ιστορία ενός δραματικού κριτικού».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΟΝ „ΝΟΥΜΑ“

ΘΑΥΜΑΣΙΟ ΕΤΓΛΕΖΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η ΘΛΙΒΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΝΟΣ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΚΡΙΤΙΚΟΥ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΤΟΥ κ. Ν. ΠΟΡΙΩΤΗ

δικάσπαι πρὸς κάποια φωνή χειλιδονίου, τό βούισμα των μελισσών, ή νουή του άνέμου).

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. Ήμε γ' οϊπόν... Δωστέ μου τά χέρια σας. [Τής προστείνει τά χέρια για να τήν σηκώση].

Η ΤΡΕΛΛΗ. Δέν άντέχω. Γιατί... Περιμεναιτε τής παρακλώ, ακόμη για λίγο! Ήμου πρὸς όλίγου έκεί κάτω, μου φαίνεται... Ήμου έκεί κάτω... σαν τό χορτάρι. Κόποιος με καταπάτησε... Βέβαια, κάποιος με καταπάτησε... Περιμεναιτε, σας παρακλώ! Ίσως τηκώθ... [Έξοχολουθεί να κυττάξη γύρω της. Τό βλέμμα της σταματά στο χαμώδενδρο τής πορτοκαλλιάς].

Ίδαιτε, γιατρέ, πόση μελίσσις γύρω άπ' αυτό τό φυτό! Είνε έτοιμα να βουζάζουν... Περιμένουν να ύνοΐσουν τά άνθη... Έγώ ήθελα μια κηρίβρα από μέλι...

[Στραβει ακόμη τό βλέμμα. Εχωγρίζει τήν φύλλινη προσωπίδα και τό στερνει πεσμένα].

Κι' αυτό τά φύλλα έκεί; Και αυτό τό στερνει; [Φαίνεται ώσαν μια άστραπή να διαπερνά τήν σκοτεινιά του πνεύματος της].

Που είναι ή Βατρίκη; Που είναι ή Βατρίκη; [Τά χέρια της χαιδεύουν πάλι τούς κροτάφους, τά μάγουλα, τά χείλη, μ' ένα πλάνον ύφος. Μένει έτσι σαν να λησμονή. Σέρνεται πρὸς τό στερνει, τό σηκώνει, τό κυττάζει, μειδιά με τό μικρό τό παιδικό της χαμόγελο.)

Γιά ένα στεφανάκι!